

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXVIII. De Appellationibus, Recusationibus & Relationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

Qualiter ferenda sententia definitiva?

In primis, utraque parte litigantium citata ad audiendum ius dici, & sententiam ferri. Judex deinde die dicto & in loco solito pro tribunali sedens, per se & in scriptis sententiam pronuntiabit, idque in omnibus servato iuris ordine, ac prævia causæ cognitione.

Quis est effectus hujusmodi sententia?

Finire litem, & potestatem iudicis, quoad causam, in qua ius dixit: item facere ius inter partes, inter quas lata: quia res inter alios acta ac iudicata ius non facit, nec aliis præiudicat regula *c. pen. h. t.*

De Appellationibus, Recusationibus, & Relationibus.

TIT. XXVIII.

Sententia à Iudice lata, si hæc victo videatur iniquior, poterit ab ea appellare: estque frequens & necessarius appellandi usus, quippe iniquitatem iudicantium vel imperitiam corrigens. *l. d. h. t. in pr.*

H

Quid

Quid est Appellatio?

Appellatio est ab inferiore iudice ad superiorem facta provocatio, ratione gravaminis illati vel inferendi.

Quotuplex est Appellatio?

Duplex, alia *Judicialis*, quæ proprie & strictè dicitur Appellatio, alia *Extra-judicialis*. Illa in iudicio à sententia vel definitiva sive interlocutoria interponitur ut ea corrigatur; hæc verò ab actis sive decretis extrajudicialibus, dum appellatur ab electione, spoli-

Clem. 3. eod.

tione, & similibus.

An ergo etiam à sententia interlocutoria appellare licebit?

c. 5. §. 1. s. 1. verò c.

51. c. 59

h. t. Sess.

24. c. 20.

de refor.

c. 5. in fi-

ne c. 11.

c. 13. b.

2.

Jure quidem civili regulariter non licet, nisi certis casibus, quibus interlocutoria habet vim sententiæ definitivæ; at jure Pontificio ab omni interlocutoria, imò & ab omni gravamine etiam extra iudicium alicui illato vel inferendo, rectè appellatur. Hodie ex decreto Conc. Trid. non aliter permittitur appellare à sententia interlocutoria, quam si vim definitivæ habeat, & gravamen contineat irreparabile.

In quibus causis permissa est appellatio ?

In omnibus causis, tam civilibus & levioribus, quam criminalibus & majoribus. Attamen si crimen fuerit notorium, Reus condemnatus appellans non auditur ; quia tum constat eum tantum appellare differendæ pœnæ causa, quod non debet admitti Pluresque alii sunt casus & causæ, in quibus non appellatur.

l. 14. §. l.
29. C.
eod. d. c.
13. §. c.
61. §. por-
rdeod. Va-
len. hic §.
4. n. 6.
§. seq. c.

Quoties permissum appellare?

Ab una eademque sententia tertio appellare non permittitur : quia præsumit lex & canon illud esse iustum, quod tribus diversorum iudicum conformibus sententiis est firmatum ; eaque est præsumptio iuris & de iure,

65. h. t. l.
un. C. ne
lic in u-
na ca-
demque
causa.

A quo, & ad quem iudicem est appellandum ?

A iudice inferiori, qui sententiam tulit, ad eius proximè superiorem, & sic gradatim ad huius quoque proximè & immediate superiorem, ne alias contingat confundi iurisdictiones: adeo ut, omissa iudice aliquo intermedio, nequidem ad ipsum Principem liceat appellare, saltem iure civili. Nam iure

l. 21. in
pr. D.
eod.

H 2 Pon-

Pontificio permittitur cuilibet appellare à quolibet iudice inferiore ad Pontificiis. Pont. ommissis iudicibus intermediis. lo- que tam variè, quia S. Pont. omnium inferiorum iudicum iurisdictionem habet, omniumque & singulorum iudex. At princeps inferiorum iudicum iurisdictionem à se abdicavit.

l. 7 §. 1.
34. §.
52. h. t.

Coram quo?

Regulariter interponenda est appellatio coram eodem Iudice, qui sententiam tulit: nisi vel iustus metus prohibeat vel is, qui appellare desiderat, copiam iudicis à quo habere nequeat, quo casu sufficet coram probis viris, vel coram Notario & testibus appellare.

c. ult. h. t. §. ibi
Gl.

Quando appellandum?

Vel statim à sententia lata, quod dicunt, *illico appellare*, sine libello, & riva voce. Estque hoc turissimum, quod ibi satis est, si dicat tantum, *Appello*. Vel si non appellaverit illicò, appellandum est intra decennium, id est decem dies à die latæ sententiæ, vel à die quo sententiam latam esse intellexerit is, qui appellare vult, & quidem in scriptis.

l. 14. C.
eod. l. 2.
D. eod.
l. 6. §. fin.
autem
C. eod.

Qui dicuntur Apostoli ?

Sunt litteræ dimissoriæ, quas Judex à quo transmittit ad judicem superiorem, ad quem appellatum est, in testimonium & fidem appellationis interpositæ.

Quotuplex sunt Apostoli ?

Triplices, Dimissorii, Reverentiales & Refutatorii. *Dimissorii* jam definiti sunt. *Reverentiales* sunt, quando non ob causæ justitiam, sed solum ob reverentiam Judicis superioris, ad quem appellatur. Judex à quo defert appellationi. *Refutatorii* sunt, quibus Judex à quo reddit causam Judici ad quem, cur appellationi non detulerit. Nam cum appellans petit apostolos dimissorios, ex adverso appellatus seu intimatus, ut hodie loquuntur Pragmatici, petit sibi dari apostolos refutatorios.

Intra quod tempus petendi ?

Intra xxx. dies, à die, quo lata est sententia, idque sæpius & instantè, instantius, instantissimè. Aliàs si neglexerit eos petere appellans, præsumitur appellationem interpositam deleruisse; quæ præsumptio est juris & de jure.

H 3

Intra

Intra quod tempus causa appellationis finire debet ?

*Clem. Si-
cut eod.
c. S. h. t.*

Intra annum, vel si sit iusta causa, cur intra illud tempus finire non possit, saltem intra biennium, à die interpositæ appellationis computandum. Alio intelligitur appellatio esse deserta, nisi per restitutionem in integrum iudex quem ex iusta causa indulserit appellatori restitutum annum.

Quid est Recusatio ?

*l. Eum
quem 79
§ 2. D.
de iud.*

Qua alter litigantium recusat iudicem, & negat se eius stare velle iudicio in præsentis causa, quamvis alias sit iudex competens, eo quod ex iusta causa sit suspectus. Causæ autem suspecti iudicis sunt variæ, & ferè arbitrariæ. Effectus recusationis est, quod causa reculationis pendente, iudex in lite se- perfedere, nec progredi ulterius debeat.

Quid est Relatio ?

Est iudicis inferioris de iure dubitantis ad superiorem, Pontificem vel Principem, transmissa consultatio, ut sciat, quid in iudicando sequi debeat.

De Clericis peregrinantibus.

TIT. XXIX.

Quis dicitur Clericus peregrinans ?

Qui ad Sedem Apostolicam, vel ad limina Apostolorum peregrinationis aliave ex causa proficiscitur.

Quid hic simile habet cum appellante ?

Quod sicuti qui appellat ad S. Pont. eximit se à iurisdictione Judicis à quo, ita & qui Romam peregrinationis ergo iter instituit, intelligatur ipso facto ad S. Pont. appellare. Ideoque sicuti pendente appellatione nihil est innovandum, ita nihil est immutandum circa res eius, qui Romam profectus est.

De confirmatione utili vel inutili.

TIT. XXX.

Qua hic dicitur confirmatio utilis ?

Quando S. Pont. sententiam aliquam, si privilegium, sive aliud quid confirmat ex certa scientia : quia

H * tunc